

EXPERTERNAS EXPERTUTBILDNING

Högskolevärlden idag är turbulent. Det enda konstanta är ständig förändring – i en till synes allt snabbare takt. För tillfället håller man på att förnya antagningssystemet till högskolorna och inom universiteten planerar man breda kandidatutbildningar med specialisering först på magisternivån. Yrkeshögskolorna ska fr.o.m. 2014 anpassa sig till en ny finansieringsmodell som börjar närma sig universitetens. Bl.a. betyder det att yrkeshögskolornas vuxenutbildningsenheter inte har samma möjlighet som tidigare att som fortbildning erbjuda s.k. specialiseringsutbildningar (30 sp) till subventionerat pris.

Nya möjligheter att vidareutbilda sig i framtiden

Ur den högskoleutbildades synvinkel varierar möjligheten att utveckla sig beroende på arbetsplats och bransch. Inom flera områden saknas sådana utbildningsprogram som skulle ge arbetsmarknadsrelevant sakkunskap på ett flexibelt sätt, t.ex. genom att man skaffar sig sakkunskapen stegvis (t.ex. i moduler) och genom att tidigare erfarenhet beaktas. Alltför ofta är det

enda alternativet att skaffa sig en studierätt endera för en andra magisterexamen eller att söka sig till doktorsutbildning. I enlighet med regeringsprogrammet tillsatte UKM 2012 en arbetsgrupp för att bereda ett förslag till utvecklandet av specialiseringsutbildning och nödvändiga författningsändringar. Arbetsgruppen utkom med sin rapport ”*Expertis i framkanten. Högskolornas nya specialiseringsutbildning*” (UKM 2013:17) i juni.

Arbetsgruppens förslag

Några av arbetsgruppens viktigaste förslag är att specialiseringsutbildningarna ska vara knutna till arbetslivet, utgå från de behov som finns på arbetsmarknaden och bygga på högskolornas forsknings- och utvecklingskompetens samt profilering. Specialiseringsutbildningarna ska rikta sig till personer som avlagt högskoleexamen och är verksamma i arbetslivet. Målet är att främja professionell utveckling och sakkunskap. Utbildningarna omfattar minst 30 sp och ska vara avtalsbaserade (företrädare för arbetsliv, näringsliv och högskolor). Register över avtalen om specialiseringsutbildning ska föras och man bör avtala om omfattning, målsättning, målgrupp samt hur de studerande kan påvisa sin sakkunskap och tidigare erfarenhet. Utbildningarna kan endast ske vid högskolor (yrkeshögskolor och universitet) och finansieras i första hand av arbetsgivaren och deltagaren, t.ex. genom ett så kallat utbildningskonto.

CLL:s roll

CLL ser positivt på arbetsgruppens förslag till specialiseringsutbildningar samtidigt som det känns lite ironiskt att man nyligen fråntagit yrkeshögskolorna möjlighet att statssubventionerat erbjuda specialiseringsutbildning som fortbildning. Specialiseringsutbildningarna kan komplettera det nuvarande utbildningsutbudet och ge möjlighet för högskolorna att svara på och till och med förutse förändrade behov av kunskap inom arbets- och näringsliv. Utbildningarna utgör experternas expertutbildning d.v.s. de ska vara ett svar på högskoleutbildades behov av att fördjupa eller specialisera sin kunskap, ge möjlighet att inkorporera nya forskningsrön i utbildningen och bidra till att högskolorna kan förverkliga principen om det livslånga lärandet.

Nära samverkan med arbetslivet

Utbildningarna ska bygga på nära samverkan med arbetslivet och ingredienser av WorkBasedLearning faller sig naturligt i en expertutbildning. Endast de utbildningar som finns med i avtalsregistret får erbjudas av

respektive högskola och på så sätt önskar man särskilja specialiseringsutbildning från traditionell fortbildning och samtidigt ge en nivågaranti. Denna utbildning kan endast ges i samarbete mellan högskolorna. Rapporten är nu på remissrunda och den föreslagna reformen föreslås träda i kraft den 1 januari 2015. Kanske detta kan bli en bra nivågaranterad modell för en experternas expertutbildning på högskolenivå där högskola och arbetsliv knyts naturligt närmare varandra.

Framtiden får utvisa.

Tina Engblom
vicedirektör